

MINISTARSTVO PROSVJETE I NAUKE

Crna Gora
Vlada Crne Gore

ZAVOD ZA ŠKOLSTVO

Katalog znanja - predmetni program

Francuski jezik, II strani jezik
I, II, III i IV razred srednje stručne škole

Podgorica 2008.

1. NAZIV NASTAVNOG PREDMETA**DRUGI STRANI JEZIK****NAZIV PREDMETNOG PROGRAMA****FRANCUSKI JEZIK (DRUGI STRANI JEZIK)****2. ODREĐENJE PREDMETNOG PROGRAMA****a. Položaj, priroda i namjena predmetnog programa**

Nastava i učenje francuskog jezika treba da pomognu učenicima/ama da, kroz savladavanje i usvajanje jezičkih kompetencija i vještina, stiču neophodna znanja i tehnike za formiranje funkcionalnog i svršishodnog jezičkog izraza. Interkulturnalna, estetska i etička komponenta, kao nezaobilazni pratioci tokom učenja stranog jezika, doprinose ukupnom intelektualnom razvoju djece i uspostavljanju pravilne ravnoteže u odnosu na opšteprihváćene kulturno-jezičke vrijednosti i svijest o sopstvenom identitetu.

Učenjem francuskog jezika učenicima/ama se otvara mogućnost da postanu dio velike porodice govornika francuskog jezika koja broji 56 zemalja sa pet kontinenata, dva pridružena člana (Albanija i Makedonija) i pet u svojstvu posmatrača (Litvanija, Češka, Slovačka, Poljska, Slovenija). Pored engleskog, francuski je jedini jezik koji se izučava u svim zemljama svijeta, i istovremeno je zvanični i radni jezik svih relevantnih međunarodnih institucija i organizacija.

Pored humanističke dimenzije, poznavanje francuskog jezika je značajno i zbog mogućnosti profesionalnog i stručnog napredovanja iz oblasti u kojima Crna Gora sarađuje sa partnerima iz francuskog govornog područja kao što su: turizam, ugostiteljstvo, razni oblici privredne i univerzitetske saradnje, prevodilačka djelatnost, državna administracija i diplomatija i sl.

b. Broj časova po godinama obrazovanja i nivoima postignuća

Razred	Strani jezik 4 – 7. godina učenja		
	Nedjeljni broj časova	Godišnji broj časova	Nivoi postignuća
I	2	70	A2
II	2	70	A2+
III	2	70	B1
IV	2	64	B1
Ukupno	8	274	Prag nivo

Nastavnik/ca je slobodan/na da **15-20%** nastavnih sadržaja oblikuje u zavisnosti od specifičnosti sredine/ struke.

3. OPŠTI CILJEVI PREDMETNOG PROGRAMA

Učenje stranih jezika treba da doprinese **razvoju**:

- komunikativnih sposobnosti učenika/ca na francuskom jeziku;
- pozitivnih vrijednosti i ovladavanja vještina u kontekstu multikulturalnog i multikonfesionalnog društvenog miljea;
- veće autonomije učenika/ca i tehnika samostalnog učenja;
- harmonične ličnosti učenika/ce i svijesti o sopstvenom identitetu kroz građenje humanističkog i tolerantnog odnosa prema društvu i različitim jezicima i kulturama;
- radoznalosti, opštih komunikativnih sposobnosti, duhovitosti, tolerantnih oblika ponašanja i kulture dijaloga;
- samopouzdanja, samostalnosti i kreativnosti;
- radnih navika, marljivosti, odgovornosti i motivisanosti;
- kulture lijepog ponašanja u školi, porodici i na javnom mjestu, kao i sposobnosti slušanja i uvažavanja mišljenja drugog;
- ekološke svijesti i ljubavi prema prirodi i životinjama;
- humanih odnosa među polovima;
- fer-pleja i timskog rada;
- pozitivnog odnosa prema prostoru i kulturi stanovanja;
- svijesti o značaju multikulturalizma i plurilingvizma.

Ciljevi nastave francuskog jezika:

- **saznajni** - znanje činjenica, razumijevanje naučenih činjenica i utvrđivanje odnosa među njima, upotreba naučenog u konkretnim situacijama, upoznavanje druge kulture;
- **socijalni** - razvoj komunikativnih sposobnosti, shvatanje sebe kao dijela društvene cjeline i aktivnog učesnika u društvenim odnosima, spremnost na saradnju i prihvatanje drugih kao ravnopravnih učesnika u društvenoj grupi, razvoj gledišta, prihvatanje druge kulture, formiranje civilizacijskih stavova, razvijanje svijesti o značaju *frankofonije*;
- **emotivni** - doživljavanje sebe i drugih bez predrasuda, razvoj samopouzdanja i pozitivne predstave o sebi;
- **motivacijski** - podsticanje radoznalosti i otvorenosti prema sredini;
- **estetski** - senzibilizacija prema lijepom;
- **moralno-etički** - usvajanje pozitivnih vrijednosti, oblikovanje vrijednosnih sudova i prihvatanje normi ponašanja.

4. SADRŽAJI I OPERATIVNI CILJEVI PREDMETNOG PROGRAMA

Tabele koje slijede sadrže: operativne ciljeve, aktivnosti, pojmove i sadržaje, korelacije.

Kolona operativni ciljevi - proizilazi iz opštih ciljeva i usmjerena je na **učenike/ce**. Pokazuje šta učenik/ca treba da nauči, sazna, postigne, može da uradi. Objedinjuje sadržajne (pojmovi, principi, zakonitosti) i procesne ciljeve (razne kognitivne i komunikacijske sposobnosti i kompetencije) i **služi kao osnova za definisanje standarda znanja**.

Kolona aktivnosti - predložene *aktivnosti* proizilaze iz postavljenih ciljeva i upućuju na procese i radnje putem kojih učenik/ca ostvaruje cilj. Predstavljaju **smjernice**, nipošto striktna uputstva, za **nastavnike/ce**.

Kolona pojmovi i sadržaji predstavlja **otvoren** izbor za realizaciju predviđenih ciljeva i aktivnosti. U skladu sa mogućnostima i zahtjevima učenika/ca, nastavnik/ca je slobodan/na da kolonu dopuni ili skrati u obimu koji **neće ugrožavati** mogućnost sticanja kompetencija prema postavljenim standardima znanja.

Kolona korelacije predstavlja uputstva i preporuke za ostvarivanje funkcionalne saradnje iz predmetnih oblasti u kojima je moguće napraviti logičku vezu i preplitanje od koristi za savladavanje nastavnih jedinica. Nastavnicima/cama je ostavljena mogućnost da i sami/e dopisuju ostvareni stepen povezanosti sa ostalim predmetima i nastavnim sadržajima za koje smatraju da im mogu biti od važnosti u sprovođenju nastavne prakse iz francuskog jezika.

Teme – opšte teme iz kojih proizilaze pojedinačne.

4.1. TEME

Porodica, dom i okruženje:	lični podaci, porodica; uslovi stanovanja.
Odnosi u porodici i društvu:	porodica, prijatelji, poznanici, susjadi; posjete, dogovori, pozivnice, dopisivanje, klubovi i udruženja; ljubav i prijateljstvo, problemi i sukobi.
Slobodno vrijeme i razonoda:	vikend, interesovanja mladih, Internet, sport, muzika, književnost, film, pozorište, TV.
Obrazovanje:	školovanje, obrazovne institucije, ispiti; vrste i izbor zanimanja.
Ishrana:	vrste hrane i pića, zdrava ishrana, restorani.
Zdravlje:	dijelovi tijela, čula, higijena, zdravlje, bolesti i povrede, bolesti zavisnosti.
Kupovina:	vrste prodavnica, kupovina, moda i odijevanje.
Putovanja:	praznici, raspust, turistička putovanja, smještaj, znamenitosti; prevozna sredstva, dokumenti.
Uslužne djelatnosti:	državne službe i institucije, formulari, zahtjevi.
Aktuelna zbivanja i društvo:	način života, kultura, društvo, tradicija, mediji, naučno-tehnološka dostignuća, ekologija.
Klima i vremenski uslovi:	vremenska prognoza, vremenske nepogode i katastrofe.

Drugi strani jezik: I razred (četvrta godina učenja)

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE</p> <p>Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prati i razumije razgovor u razredu, - razumije jednostavnija uputstva, - razumije osnovno značenje slušanog teksta o sadržajima iz svakodnevnog života, - izdvoji specifične informacije iz kraćeg teksta o poznatim temama na standardnom jeziku, - prepozna okolnosti sporazumijevanja i raspoloženje govornika. <p>GOVOR</p> <p>Učenik/ca treba da nauči da uz prihvatljiv izgovor i intonaciju:</p> <p>A. učestvuje u razgovoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - započne i održi razgovor o prošlim, sadašnjim i budućim zbivanjima, - predstavi i opiše sebe i druge, - zahvali se i izvini, - odredi vrijeme (sat, dan i datum), - izrazi (ne)dopadanje, (ne)slaganje, savjet, sugestiju, - traži i daje informacije, - traži i daje uputstva za snalaženje u prostoru, - traži, daje ili odbija dozvolu, - učestvuje u raspravi o bliskim temama iz svakodnevnog života; <p>B. povezano govori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opiše svakodnevne radnje i događaje, - pravi jednostavna poređenja, - govori o svojim željama, potrebama, namjerama. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušaju kraće autentične tekstove (razgovore, intervjuje, opise, priče, pjesme) i reaguju verbalno (pišu bilješke, odgovaraju na pitanja, dopunjavaju tekst ili tabele, rješavaju zadatke višestrukog izbora, prepričavaju odslušani tekst) i neverbalno (izvršavaju naredbe, povezuju sliku sa tekstrom). <p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učestvuju u intervjuu, - sastavljaju dijaloge, - prepričavaju, - opisuju, - igraju uloge, - učestvuju u problemskim zadacima, - podnose izveštaj, - učestvuju u diskusiji. 	<p>Fonetika - Phonetique Rythme et l'intonation Opposition entre les sons proches</p> <p>Članovi - Articles</p> <ul style="list-style-type: none"> - defini - indefini - contracté - partitif - de partitif <p>Imenice - Noms Les marques du féminin et du pluriel des noms</p> <p>Pridjevi - Adjectifs Adjectifs démonstratifs Adjectifs possessifs Adjectifs interrogatifs Adjectifs qualificatifs au féminin Adjectifs qualificatifs au pluriel L'accord et la place des adjectifs</p> <p>Zamjenice - Pronoms Pronoms relatifs simples : qui, que, dont, où Mise en relief Pronoms indéfinis Pronoms personnels compléments : COD, COI Pronoms personnels + impératif</p>	<p>Maternji jezik i književnost: razmišljanje o jeziku kao sistemu komunikacije, fonološki, pravopisni, gramatičko-sintakksički sistem, tehnike pisanja sastava; različiti autentični tekstovi - strip, štampa, proza, poezija.</p> <p>Istorija: poznate istorijske ličnosti iz svijeta umjetnosti i nauke, različite epohe.</p> <p>Informatika: Internet, elektronska pošta.</p> <p>Matematika: glavni i redni brojevi; geometrijska tijela i figure.</p> <p>Muzička umjetnost: razvijanje muzikalnosti, ritma, njegovanje francuske šansone, najznačajniji francuski kompozitori i njihova djela, različiti muzički žanrovi; muzički događaji.</p> <p>Biologija: ekologija.</p> <p>Fizičko vaspitanje: sport i zdravlje.</p> <p>Geografija: klima i različiti oblici reljefa u Francuskoj, različite francuske oblasti i njihove odlike.</p>

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
ČITANJE Učenik/ca treba da: <ul style="list-style-type: none"> - prepozna vrstu teksta (pisma, prospekti, novinski članci, poezija), - razumije glavne informacije iz teksta na poznatu temu, - uoči i izdvoji posebnu informaciju, - prepozna vantekstualne okolnosti i komentariše ih (govornici, situacija, namjena teksta). 	Učenici/e: <ul style="list-style-type: none"> - čitaju različite vrste teksta i reaguju verbalno i neverbalno, - odgovoraju na pitanja, - izmiješane fragmente teksta sklapaju u smisalu cjelinu, - rješavaju zadatke višestrukog izbora, - rješavaju zadatke „tačno/netačno“, - povezuju date naslove sa dijelovima teksta, - daju naslov dijelovima teksta, - slijede uputstva. 	Glagoli - Verbes Révision et emploi des temps de l'indicatif : <ul style="list-style-type: none"> - Présent - Présent progressif - Futur proche - Futur simple - Passé récent Passé composé Accord du participe passé avec être Imparfait Passé composé/ Imparfait Conditionnel présent Notion du subjoncif présent : Il faut que+les verbes du I groupe Indicateurs temporels Sintaksa - Syntaxe Interrogation directe Interrogation indirecte Discours rapporté au présent La subordonnée conditionnelle : <ul style="list-style-type: none"> - Si + present+present - Si+present +imperatif - Si+present+futur simple L'enchaînement des idées : d'abord, ensuite , puis, alors, finalement L'expression de la quantité	
PISANJE Učenik/ca treba da: <ul style="list-style-type: none"> - piše kraće tekstove koristeći jednostavne izraze i rečenice, - opisuje ljude, događaje, mjesta i osjećanja, - popunjava formulare. 	Učenici/e: <ul style="list-style-type: none"> - <u>ispunjavaju formular</u>, - pišu pisma prijatelju, poruke, izvještaje, priče, - rade na projektnim zadacima. 		

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
		<p>Veznici - Conjonctions De coordination De cause</p> <p>Strukture - Structures Négation <i>Restriction</i> : ne...que Coordination :et, ou, mais Phrase impersonnelle : <i>il faut</i>, <i>il y a</i>, <i>il reste</i>, <i>il manque</i> Pour+infinitif Pour ne pas+infinitif C'est /Il est</p> <p>Brojevi - Nombres Les numéros cardinaux Les numéros ordinaux</p> <p>Predlozi - Prépositions De lieu :à, dans, sur, sous, devant, derrière, à coté de, près de, loin de</p>	

Drugi strani jezik: II razred (peta godina učenja)

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE</p> <p>Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumije suštinu složenijeg teksta sa tematikom iz svakodnevnog života, - razumije pojedinosti iz kraćeg izlaganja o poznatim temama na standardnom jeziku, - prepoznaće okolnosti sporazumijevanja i raspoloženje govornika. <p>GOVOR</p> <p>Učenik/ca treba da nauči da uz prihvatljiv izgovor i intonaciju:</p> <p>A. učestvuje u razgovoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snalazi se u govornim situacijama iz svakodnevnog života, - pojasni svoj stav i traži pojašnjenje kod eventualnih problema u komunikaciji, - izrazi obavezu, dozvolu, upozorenje i zabranu; <p>B. povezano govor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasni značenje riječi, - opiše osobe, predmete, mjesta, - opiše jednostavne situacije i događaje, - izrazi vremenske i prostorne odnose, - izrazi uzrok i posljedicu, - izrazi svoja uvjerenja, stavove, mišljenja, - izrazi osjećanja, potrebe, želje, - na jednostavan način povezuje događaje prilikom pripovijedanja. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušaju kraće autentične tekstove (razgovore, intervjuje, opise, priče, pjesme) i reaguju verbalno (pišu bilješke, odgovaraju na pitanja, dopunjavaju tekst ili tabele, rješavaju zadatke višestrukog izbora, prepričavaju odslušani tekst) i neverbalno (izvršavaju naredbe, povezuju sliku sa tekstom). <p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učestvuju u intervjuu, - sastavljaju dijaloge, - prepričavaju, - opisuju, - igraju uloge, - učestvuju u problemskim zadacima, - podnose izveštaj, - učestvuju u diskusiji. 	<p>Fonetika - Phonetique Le rythme et l'intonation</p> <p>Imenice - Noms Les marques du féminin et du pluriel Le pluriel des mots composés</p> <p>Pridjevi - Adjectifs La comparaison des adjectifs L'accord des adjectifs</p> <p>Zamjenice - Pronoms Les pronoms démonstratifs Les pronoms adverbiaux en, y Les pronoms possessifs Reconnaissance des pronoms relatifs composés Les pronoms indéfinis</p> <p>Glagoll - Verbes Révision et emploi des temps de l'indicatif Passé composé/imparfait L'accord du participe passé avec avoir Reconnaissance du subjonctif présent Conditionnel présent Passif Situer dans le temps Déroulement de l'action :commencer à, se mettre à, continuer de, arrêter de+infinitif Reconnaissance du plus-que-parfait</p>	<p>Maternji jezik i književnost: razmišljanje o jeziku kao sistemu komunikacije, fonološki, pravopisni, gramatičko-sintakški sistem, različiti autentični tekstovi: strip, štampa, proza, poezija, i različiti jezički registri: argo, jezik reklame, oglasa; književni rodovi.</p> <p>Istorija: važni istorijski događaji i poznate ličnosti francuske i svjetske istorije.</p> <p>Likovna umjetnost: poznati francuski slikari i umjetnički pravci.</p> <p>Geografija: turizam, putovanja, francuski turistički centri.</p> <p>Biologija: ekologija i zaštita životne sredine.</p> <p>Fizičko vaspitanje: sport i zdravlje.</p>

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
ČITANJE Učenik/ka treba da: <ul style="list-style-type: none"> - razumije glavne informacije u složenjem tekstu o poznatoj temi, - razumije pojedinosti, veze među dijelovima teksta, - razlikuje činjenice i mišljenja, - zaključi o značenju riječi iz konteksta. 	Učenici/e: <ul style="list-style-type: none"> - čitaju različite vrste teksta i reaguju verbalno i neverbalno, - odgovoraju na pitanja, - izmješane fragmente teksta sklapaju u smisao cjelinu, - rješavaju zadatke višestrukog izbora, - rješavaju zadatke „tačno/netačno“, - povezuju date naslove sa dijelovima teksta, - daju naslov dijelovima teksta, - slijede uputstva. 	Predlozi - Prépositions De lieu : en face de, au milieu de, au-dessus, au-dessous Prilozi - Adverbes Adverbes de lieu Adverbes de temps Adverbes en –ment Comparaison des adverbes Sintaksa - Syntaxe Subordonnée conditionnelle: <i>Si+imparfait+conditionnel present</i> Discours rapporté au présent Expression de la durée : il y a...que, ça fait.... que, depuis Strukture - Structures Double négation : ni...ni, plus jamais, plus personne, plus rien Articulateurs logiques: de cause, de conséquence, de but	
PISANJE Učenik/ka treba da: <ul style="list-style-type: none"> - piše kratke tekstove jednostavnim rečenicama, primjenjujući gramatička pravila i vokabular u novom leksičkom okruženju, - vodi prepisku (poruka, pismo) o poznatim temama, - opisuje ljude, događaje, mjesta, osjećanja, - iznosi mišljenje o bliskim temama. 	Učenici/e: <ul style="list-style-type: none"> - ispunjavaju formular, - pišu pisma prijatelju, poruke, izvještaje, priče, - rade na projektnim zadacima. 		

Drugi strani jezik: III razred (šesta godina učenja)

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumije izlaganje u kome se poznati jezik javlja u novom kontekstu, - razumije suštinu složenijeg teksta na standardnom jeziku, - uoči specifične informacije u tekstu na standardnom jeziku, - u kontekstu određuje značenje nepoznatih riječi kada se radi o poznatim sadržajima, - prepozna stavove, emocije i okolnosti sporazumijevanja. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušaju autentične tekstove (razgovor, intervju, opis, priču, pjesme), - pišu bilješke, - popunjavaju praznine u tekstu ili tabeli, - rješavaju zadatke višestrukog izbora ili „tačno/netačno“, - odgovaraju na pitanja, - izvršavaju naredbe, 	<p>Fonetika - <i>Phonetiqu</i> Le rythme et le sens</p> <p>Pridjevi - <i>Adjectifs</i> Adjectifs indéfinis Adjectifs indéfinis / pronoms indéfinis Adjectifs dont le sens change selon leur position</p> <p>Zamjenice - <i>Pronoms</i> Pronoms personnels complément : COD, COI Pronoms adverbiaux : en, y Pronoms indéfinis Place des pronoms (me le, m'en, les y) Les pronoms demonstratifs+relatif Les pronoms relatifs composés</p> <p>Glagoll - <i>Verbes</i> Révision et emploi des temps de l'indicatif Plus-que-parfait Reconnaissance du futur antérieur Subjonctif présent après les verbes d'opinion à la forme négative, après les verbes de sentiments Situer dans le temps Participe présent/gérondif Infinitif passé</p>	<p>Maternji jezik i književnost: obrada autentičnih tekstova francuskih autora, predstavnika pravaca zastupljenih u programu; kultura usmenog i pismenog izražavanja: izvještaj, intervju, vijest, komentar.</p> <p>Latinski jezik: porjeklo francuskog jezika, etimologija riječi.</p> <p>Psihologija: tema snova, psihotestovi, razvoj dinamičnosti u grupi, njegovanje dijaloga, tolerancije, uvažavanja, podsticanje samostalnosti i kreativnosti.</p> <p>Fizičko vaspitanje: sport i zdravlje.</p>

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>GOVOR</p> <p>Učenik/ca treba da:</p> <p>A. učestvuje u razgovoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ostvari komunikaciju pravilnim korišćenjem jezičkih sredstava (leksika, gramatika, registar), - započne, održava razgovor i mijenja temu, - izrazi emocije različitog intenziteta, vjerovatnoću, (ne)mogućnost, žaljenje, - kritikuje, savjetuje, iznosi pretpostavke; <p>B. povezano govori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - govori o sopstvenom iskustvu i stvarima koje poznaje, - opisuje ličnost, predmet, mjesto, situaciju, događaj, - u kraćem izlaganju na određenu temu nabraja, naglašava važne elemente, daje definicije, rezimira, donosi zaključke. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - igraju uloge, - učestvuju u intervjuu, - razgovaraju, - opisuju, - prepričavaju, - podnose izveštaj, - pripremaju kraće izlaganje, - učestvuju u diskusiji, - analiziraju lakši književni tekst. 	<p>Sintaksa - Syntaxe</p> <p>Propositions complétives: de cause, de but, de conséquence Interrogation directe Discours rapporté au passé La subordonnée conditionnelle</p> <p><i>Si + present+present Si+present +imperatif Si+present+futur simple Si+imparfait+conditionnel present</i></p> <p>Strukture - Structures Articulateurs logiques (de cause, de conséquence, de condition, de but) Proposition infinitive</p>	

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
ČITANJE Učenik/ca treba da: <ul style="list-style-type: none"> - u nešto složenijim tekstovima izdvoji bitne informacije, - razumije opšti smisao autentičnih tekstova (novinske članke, pisma, kritike, reklame, intervju). 	Učenici/e: <ul style="list-style-type: none"> - čitaju različite vrste teksta i reaguju verbalno i neverbalno, - odgovaraju na pitanja, - izmješane fragmente teksta sklapaju u smisaonu cjelinu, - rješavaju zadatke višestrukog izbora, - rješavaju zadatke „tačno/netačno“, - povezuju date naslove sa dijelovima teksta, - daju naslov dijelovima teksta, - slijede uputstva, - rezimiraju, - čitaju književne tekstove i razgovaraju o njima, - rade dramatizaciju teksta. 		
PISANJE Učenik/ca treba da: <ul style="list-style-type: none"> - koristi odgovarajuće jezičke strukture, jasno povezujući ideje, - koristi odgovarajući jezički izraz u pisanju različitih vrsta tekstova (formalno i neformalno pismo, CV, izvještaj, priču). 	Učenici/e: <ul style="list-style-type: none"> - pišu formalno i neformalno pismo, - opisuju, - pišu izvještaj, priču, - rade na projektnim zadacima. 		

Drugi strani jezik: IV razred (sedma godina učenja)

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE</p> <p>Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumije standardni jezik o poznatim ili manje poznatim temama iz privatnog i društvenog života, - razumije smisao i uoči bitne informacije u audio-zapisima na standardnom jeziku (vijesti, intervju, aktuelne reportaže, snimljene poruke, zabavne emisije), - prepozna register, - uoči stavove, ideje, mišljenja i emocije koje nijesu eksplicitno navedene. <p>GOVOR</p> <p>Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koristi brzinu i ritam prirodnog govora birajući prikladne strukture i vokabular, - podesi sopstveni izraz odgovarajućim jezičkim registrima; <p>A. učestvuje u razgovoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vodi jasan i povezan razgovor, - razmjenjuje gledišta tokom diskusije na različite teme; <p>B. povezano govori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napravi rezime kraće priče, novinskog članka, diskusije, izlaganja, intervjeta, - u kraćem izlaganju predstavi neku temu. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušaju autentične tekstove (razgovor, intervju, opis, priču, pjesme), - pišu bilješke, - popunjavaju praznine u tekstu ili tabeli, - rješavaju zadatke višestrukog izbora ili „tačno/netačno“, - odgovaraju na pitanja, - izvršavaju naredbe. <p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - igraju uloge, - učestvuju u intervjuu, - razgovaraju, - opisuju, - prepričavaju, - podnose izvještaj, - pripremaju kraće izlaganje, - učestvuju u diskusiji, - analiziraju književni tekst. 	<p>Fonetika - Phonetique Le rythme et le sens</p> <p>Glagoll - Verbes Révision des temps de l'indicatif Infinitif passé Conditionnel passé Reconnaissance du subjonctif passé Participe présent Gérondif Futur antérieur Reconnaissance du passé simple L'emploi des modes dans les subordonnées :<i>indicatif ou subjonctif</i></p> <p>Prilozi - Adverbes Adverbes et locutions exprimant l'espace, le lieu etc.</p> <p>Sintaksa - Syntaxe Discours rapporté au passé Subordonnée de comparaison Proposition participale</p> <p>Strukture - Structures Articulateurs logiques (de cause, de conséquence, de but, de condition, de concession, d'opposition)</p>	<p>Maternji jezik i književnost: obrada autentičnih tekstova francuskih autora, predstavnika pravaca zastupljenih u programu, kultura usmenog i pismenog izražavanja: izvještaj, intervju, vijest, komentar.</p> <p>Sociologija: čovjek, društvo, kultura, mediji; teme iz francuske političke i socijalne stvarnosti.</p> <p>Filozofija: najznačajniji francuski predstavnici filozofskih pravaca.</p> <p>Fizičko vaspitanje: sport i zdravlje.</p>

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>ČITANJE</p> <p>Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumije ključne ideje autentičnog teksta, - brzo pređe složen i duži tekst, uočavajući najvažnije informacije, - shvati bitne elemente službene prepiske, - razumije tekstove o savremenim problemima društva u kojima se iznose mišljenja, argumenti i kritike. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čitaju različite vrste teksta i reaguju verbalno i neverbalno, - odgovaraju na pitanja, - izmiješane fragmente teksta sklapaju u smislu cijelinu, - rješavaju zadatke višestrukog izbora, - rješavaju zadatke „tačno/netačno“, - povezuju date naslove sa dijelovima teksta, - daju naslov dijelovima teksta, - slijede uputstva, - rezimiraju, - čitaju književne tekstove i razgovaraju o njima. - rade dramatizaciju teksta. 		
<p>PISANJE</p> <p>Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koristi odgovarajući registar u pisanju različitih vrsta teksta (pismo, rezime, članak, izvještaj, priču, sastav u kome iznosi argumente za i protiv nekog gledišta), - koristi odgovarajuće jezičke strukture, vokabular, uz pravilnu interpunkciju i pravopis. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pišu formalno i neformalno pismo, - opisuju, - pišu izvještaj, priču, komentar, esej, - rade na projektnim zadacima. 		

5. DIDAKTIČKA UPUTSTVA

Metodika nastave francuskog jezika treba da omogući skladno razvijanje kognitivne, psihomotorne, afektivne i komunikativne sposobnosti učenika/ca, podstiče slobodu i kreativnost ideja, razvija kulturne, estetske i intelektualne vrijednosti i sposobnosti. Savremena nastava francuskog jezika proizilazi iz najnovijih dostignuća nauke o jeziku, najsavremenijih psihološko-pedagoških teorija i saznanja o procesu učenja i kao takva treba da bude usmjerena na učenika/cu. Na ovim polazištima, kao i na brojnim stranim i domaćim uspješnim iskustvima u nastavi **francuskog kao stranog jezika** zasnivaju se i ova didaktička uputstva, napisana u formi sugestija nastavniku/ci i usmjerena na podsticanje kreativnosti i angažovanje stvaralačkih mogućnosti učenika/ca.

U cilju što bolje motivisanosti učenika/ca za uspješno učenje francuskog jezika i aktiviranja njihovog kreativnog potencijala, neophodno je uspostaviti pozitivne emotivne odnose i atmosferu uzajamnog povjerenja i razumijevanja između nastavnika/ca i učenika/ca, kao i između samih učenika/ca. Stvaranje i razvijanje prisnih odnosa značajno je na svim nivoima izučavanja francuskog jezika, budući da afektivni potencijal predstavlja neophodan uslov za nesmetan razvoj kognitivnih sposobnosti u procesu učenja.

Ističemo značaj motivacije u svakoj fazi učenja, zatim pažljivog izbora nastavnih sadržaja, usklađenih sa spoznajnim svijetom učenika/ca, doživljajima i interesovanjima određenog uzrasta, kao i raznolikost aktivnosti sa elementima igre, koje imaju za cilj doživljaj učenja francuskog jezika bez pritiska i straha od neznanja, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja, odnosno spontano prihvatanje jezika aktiviranjem svih čula. U skladu sa postizanjem ovog cilja preporučuje se izbor tzv. *activités declenchantes*, koje podrazumijevaju istovremeno opuštanje i aktiviranje učenika/ca i prelaz neopterećenog uvođenja iz svijeta spontanog učenja kroz igru u svjesno učenje jezika.

Navodimo najznačajnija sredstva, načine i postupke kojima nastavnik/ca može pomoći učenicima/ama u uspješnom učenju francuskog jezika **na svim nivoima**:

- dinamičnost i kreativnost u svim aktivnostima,
- tehnike usklađenosti glasa, ritma i pokreta u funkciji izgovora,
- tehnike: remue-ménages/brainstorming, association d'idée, questionnement ouvert,
- izbor odgovarajućeg jezičkog registra,
- variranje različitih aktivnosti u zavisnosti od interesovanja i mogućnosti učenika/ca,
- favorizovanje interaktivnog ili grupnog rada,
- podsticanje inicijative učenika/ca,
- oplemenjivanje nastave elementima igre, ritma, dramatizacije,
- unošenje civilizacijskih i interkulturnih elemenata,
- svijest o tome da je nastavnik/ca često jedini primjer i veza sa francuskom kulturom,
- stalna svijest o ciljevima koje želimo postići,
- prilagođavanje nastave raznolikosti i posebnosti interesovanja i potreba učenika/ca,

- upotreba savremenih tehničkih sredstava,
- detaljno analiziranje teškoća u procesu učenja, kao i mogućeg raskoraka između očekivanih i postignutih rezultata,
- stalno ohrabrivanje i podsticanje učenika/ca na samostalno učenje,
- upoznavanje učenika/ca sa kriterijumom ocjenjivanja i dosljednost u tome.

Ne zanemarujući ostale funkcije, posebnu pažnju treba posvetiti razvoju sposobnosti komuniciranja uz visok stepen tečnosti i tačnosti. **U III i IV razredu** učenici/e uvježbavaju komunikativne sposobnosti razvijanjem vještina usmenog razumijevanja (slušanja), usmenog izražavanja (govora), pismenog razumijevanja (čitanja) i pismenog izražavanja (pisanja). Uvijek treba voditi računa o finoj ravnoteži između usmenih i pismenih aktivnosti. Pristup pisanoj formi izražavanja ima svoju pedagošku funkciju od samog početka učenja do postizanja višeg nivoa pismenog izražavanja (*allier l'écrit à l'oral*).

USMENO RAZUMIJEVANJE – SLUŠANJE

Učenici/e usavršavaju sposobnost razumijevanja francuskih glasova, glasovnih grupa, naročito onih koje ne postoje u maternjem jeziku, zatim riječi, ritmičkih grupa i kraćih rečenica. Izgovor nastavnika/ce, kao i kvalitet snimljenog dokumenta veoma je značajan. Za slušanje se preporučuju pjesme frankofonih autora, kratki prikladni dijalozi i drugi audio materijal. Podrazumijevaju se logički redoslijed cjeline slušanog materijala i veći broj ponavljanja. **U III i IV razredu**, pristupa se postepenom slušanju dužih tekstova i dijaloga, uz autentične zvukove za odgovarajuću situaciju (tzv. *bruitage*).

Prije slušanja, nastavnik/ca odgovarajućim aktivnostima priprema učenike/ce za uspješno prihvatanje sadržaja. One usmjeravaju učenikovu/cinu pažnju, provjeravaju poznavanje teme, leksike i sl.

Aktivnosti prije slušanja

Aktivnosti prije slušanja mogu obuhvatiti:

- razgovor o temi,
- predstavljanje sadržaja pomoću ilustracija ili fotografija,
- isticanje ključnih riječi i izraza,
- provjeravanje poznavanja teme,
- postavljanje zadatka koje treba da riješe tokom slušanja.

Aktivnosti u toku slušanja

Zadaci koji se postave mogu zahtijevati odgovore: zaokruživanjem, upisivanjem brojeva, QCM, dopunjavanjem slika, upisivanjem riječi ili njenih dijelova, nabranjem osoba i predmeta i sl.

Aktivnosti poslije slušanja

Provjeravanje razumijevanja odslušanog sadržaja može se vršiti raznovrsnim, brižljivo pripremljenim aktivnostima:

- verbalno: riječima, odnosno rečenicom,
- povezivanjem teksta sa slikama,
- upisivanjem riječi koje nedostaju ili traženih podataka,
- odgovorima tipa: *vrai/faux* ili QCM i sl.

USMENO IZRAŽAVANJE – GOVOR

Iako komunikativni pristup u nastavi obuhvata usklađen razvoj sve četiri vještine i integraciju njihove upotrebe, značajnu pažnju treba posvetiti razvijanju vještine govora koja učenicima/ama omogućava uspješno komuniciranje u svakodnevnim situacijama. Pažljiva priprema, prikladnost teme o kojoj će se govoriti, izbor ličnih tema i onih koje učenike/ce posebno interesuju, jasna i precizna uputstva, optimalan vremenski period za razmišljanje i pripremanje, kao i za sticanje sigurnosti da bi se što bolje izrazili, prezentiranje potrebnih riječi ili izraza u toku pripremanja za aktivnost, neki su od uslova za uspješno razvijanje ove vještine.

U ovim aktivnostima trebalo bi da učestvuje što veći broj učenika/ca; preporučuju se pripremne aktivnosti u paru ili manjim grupama kod zahtjevnijih zadataka, kako bi se svi uključili i sa većim stepenom sigurnosti i opuštenosti slobodno izrazili svoje misli pred drugovima/drugarcama. U cilju postizanja opuštenosti i prirodnosti koje smanjuju stepen inhibiranosti kod učenika/ca, treba podsticati odgovarajuće neverbalno izražavanje kao dopunu verbalnom. Tokom aktivnosti usmenog izražavanja učenika/cu ne treba prekidati niti ispravljati, već mu/joj nakon izlaganja, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje, na prikidan način ukazati na greške koje treba otkloniti.

PISMENO RAZUMIJEVANJE – ČITANJE

Cilj razvijanja ove vještine je osposobljavanje učenika/ca za samostalno čitanje nepoznatih autentičnih tekstova odgovarajućom brzinom i razumijevanje njihove namjene shvatanjem i utvrđivanjem osnovne ideje, određene pojedinačne informacije, uočavanjem pojedinih detalja i implicitnog značenja.

Prilikom izbora tekstova vodi se računa o uzrastu učenika/ca i njihovim interesovanjima i željama. U tom smislu preporučuju se: stripovi, prospekti, pisma, brošure, novinski članci, izbor poezije, kratke priče, odlomci iz romana. Kada je to moguće, trebalo bi voditi računa o korelaciji nastavnih sadržaja, kao i o prethodnom znanju učenika/ce, budući da će mu/joj takav izbor teksta predstavljati podsticaj, motiv i doprinijeti da aktivnost bude opuštenija.

Aktivnosti prije čitanja teksta imaju za cilj pobuđivanje učenikovog/cinog interesovanja:

- remue-ménages,
- asocijacije, hipoteze,
- zaključivanje na osnovu naslova i ilustracija,
- aktiviranje prethodnog znanja i iskustva učenika/ca,
- prezentiranje ključnih riječi i izraza.

Aktivnosti u toku čitanja:

- unošenje određenih podataka u tabele,
- povezivanje teksta sa ilustracijom,
- podvlačenje određenih izraza,
- uspostavljanje redoslijeda pomiješanih slika, dijelova riječi ili rečenica i sl.

Aktivnosti kojima provjeravamo razumijevanje pročitanog teksta:

- odgovori na pitanja,
- popunjavanje praznina u tekstu ili tabeli,
- odgovori *vrai/faux* ili *QCM*,
- davanje naslova određenim segmentima teksta,
- uspostavljanje hronološkog reda rečenica ili pasusa,
- transformacija teksta – forma dijaloga, intervjeta, dramatizacija i sl.

PISMENO IZRAŽAVANJE – PISANJE

Cilj razvijanja vještine pisanja je osposobljavanje učenika/ce da u pisanoj formi ostvari komunikaciju i svoje misli izrazi na logičan, koherentan i u cijelini razumljiv način. Metodički pristup pisanju podrazumijeva: poštovanje zadate teme, logički slijed događaja koji se opisuju, korišćenje odgovarajuće leksičke, poštovanje gramatičkih i sintakških pravila, pravopisa i interpunkcije, kao i određenu kreativnost u pismenom izražavanju na stranom jeziku.

Pisanje može biti **kontrolisano** (dovršavanje teksta, upoređivanje, pisanje prema modelu, popunjavanje slika, dijagrama, formulara – slikovni diktati ili diktati kao način provjere pravilnosti pisanja, transformacija rečenica variranjem različitih struktura) ili **slobodno i kreativno** (pisanje pisma, dijaloga, oglasa, izvještaja, pjesme, kratke priče, argumenata za i protiv, kritika, komentara). **Učenici/e koji/e polažu maturu** razvijaju sposobnost pisanja različitih tekstova o književnom djelu i sposobnost izražavanja i argumentovanja vlastitog mišljenja.

Gramatika

Prateći i poštujući ritam kojim učenici/e usvajaju znanja, treba voditi računa o skladu između komunikativnog i jezičko-gramatičkog nivoa postignuća. Metodološki pristup neophodan u radu na lingvističkom planu, učenju i uvježbavanju gramatike i fonetike ima veliki značaj u razvijanju komunikativne funkcije ili neke jezičke vještine, ostvarivanju dobrog i pravilnog izražavanja, postizanju fluidnosti i tačnosti iskaza (usmenog ili pismenog) - *harmoniser les progressions communicatives et grammaticales*. Postupnost uvođenja gramatičkih struktura kroz komunikativne vježbe u što realnijoj situaciji imalo bi za cilj da učenik/ca posmatranjem, uvježbavanjem, upotrebom, samostalno dođe do uspostavljanja i usvajanja gramatičkih zakonitosti – tzv. induktivni pristup.

Treba imati na umu da nije jednostavno stvoriti u učionici komunikativnu situaciju koja bi učenicima/ama bila istovremeno zanimljiva i korisna i koju bismo mogli nazvati "autentičnom". Da bi se moglo govoriti o komunikativnoj vrijednosti i funkciji neke aktivnosti, u okviru razvijanja bilo koje jezičke vještine, ona zahtijeva brižljive pripreme i mora zadovoljiti slijedeće kriterijume:

- *postojanje najmanje dva učesnika-izvođača aktivnosti:* uslov za interaktivna prožimanja, osjećaj bliskosti i uzajamne potpore, razmjenu informacija, mogućnost slobodnijeg izražavanja, kao i sticanje sigurnosti i samopouzdanja;
- *postojanje razloga za komunikaciju:* kao što je prenošenje informacija koje mogu biti nove, interesantne ili korisne za jednog od učesnika u komunikativnom procesu;
- *motivacija:* može se smatrati da je ovaj uslov najteže ostvariti u učionici gdje aktivnosti zapravo predstavljaju simulaciju autentične situacije, tako da se preporučuje unošenje što više elemenata frankofone civilizacije, kao i susreti sa izvornim govornikom, ukoliko je moguće (treba pribjegavati i tzv. indirektnim motivacijama kao što je motivaciono ocjenjivanje).
- *obavezno obezbjeđivanje dobijanja rezultata,* tj. proizvoda komunikativnih aktivnosti, zahvaljujući kojim je moguće napraviti evaluaciju kvaliteta prenošenja informacije (rezultat usmene komunikacije može biti audio-snimanak, čijim preslušavanjem može da se poboljša izgovor, razvija mogućnost izražavanja, stiče sigurnost i samopouzdanje i sl.).

Metodika nastave francuskog jezika, osim kognitivnog ima i duboko humanistički aspekt. Ona omogućava i favorizuje autonomnost učenika/ce, podstiče na samostalnost i kreativnost u procesu učenja, ukazuje na neophodnost permanentnog razvijanja jezičkih kompetencija, značaj međusobnog razumijevanja, saradnje, uvažavanja, tolerancije, poštovanja različitosti, kulture dijaloga, interkulturnalnog prožimanja i uvažavanja, kao i svestrano i široko usvajanje sposobnosti koje su primjenljive i u drugim disciplinama. Ona doprinosi razvijanju smisla za opservaciju, postavljanje pretpostavki, kritičkog mišljenja i tako značajno utiče na formiranje ličnosti u cjelini.

6. KORELACIJE MEĐU PREDMETIMA

Nastava stranih jezika je tjesno povezana sa svim nastavnim oblastima: prirodnim i društvenim naukama, naročito maternjim jezikom, umjetnošću, tehnologijom i fizičkom kulturom. Znanja stečena u ostalim oblastima služe kao tematska podloga za razvijanje jezičkih znanja i vještina.

7. STANDARDI ZNANJA (ISPITNI KATALOG)

Standardi znanja su osnova za **praćenje realizacije ciljeva nastave, diferencirani su po razredima i služe za provjeravanje postignuća učenika/ca** na određenom nivou učenja. Standardi znanja su jedinstveni i oblikovani su na osnovu operativnih ciljeva i aktivnosti učenika/ca.

Standardi znanja se određuju prema modelima kriterijuma i skalamu nivoa znanja koje je utvrdio Savjet Evrope u knjizi *Zajednički evropski okvir za žive jezike*. Standardi znanja se predstavljaju kroz opisne iskaze i formulacije – tzv. **deskriptore**. Oni treba da pokažu očekivani nivo postignuća učenika/ca u ovladavanju kompetencijama jezičkog komuniciranja (slušanje, govor, čitanje, pisanje) na određenom uzrastu i u određenoj fazi učenja.

Deskriptori treba da pomognu nastavnicima/ama u uspostavljanju jasnih i standardizovanih normi ocjenjivanja, provjeravanja znanja i izrade testova. Sama formulacija deskriptora treba **istovremeno** da odražava:

- **minimalni osnov** znanja i vještina u okviru postavljenog standarda,
- **maksimum** u postizanju znanja i vještina na određenom nivou,
- **primjerenu formulaciju** za ocjenjivanje i praćenje postignuća učenika/ca.

Primjer: *Mogu postavljati pitanja o željama i informacijama i na jednostavan način odgovarati* (deskriptor za govor nakon VI razreda).

Pitanje/odgovor: **Quelle heure est-il?** (Koliko je sati) **Il est 8h.** (Osam je sati)

Minimalni osnov bi predstavljao loš i nesiguran izgovor (pitanje/odgovor), ali sa razumljivim globalnim smisлом.

Maksimum bi predstavljao tečan i jasan i siguran izgovor (pitanje/odgovor), sa jasnim i nedvosmislenim poznavanjem smisla iskaza.

Nastavnik/ca uz pomoć termina *odlično, vrlo dobro, dobro, dovoljno ili nedovoljno*, definiše i valorizuje postignuće i kvalitet produkcije brojčanom ocjenom od 1 do 5.

7.1. STANDARDI ZNANJA

Za postizanje standarda znanja, učenici/e treba da pokažu sljedeća jezička znanja i vještine:

Standardi znanja za II strani jezik	
Slušanje	<p>Na kraju I razreda učenik/ca je u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none">- razumije osnovno značenje slušanog teksta o sadržajima iz svakodnevnog života,- izdvoji specifične informacije iz kraćeg teksta o poznatim temama na standardnom jeziku,- prepozna okolnosti sporazumijevanja i raspoloženja govornika. <p>Na kraju II razreda učenik/ca je u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none">- razumije suštinu i pojedine informacije u različitim vrstama tekstova na standardnom jeziku,- razumije složenija uputstva,- prepozna stavove, emocije i okolnosti interakcije. <p>Na kraju III razreda učenik/ca je u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none">- razumije suštinu i uočava specifične informacije jednostavnijih autentičnih tekstova na standardnom jeziku kao što su uputstva, obavještenja, oglasi, priče, neformalni razgovor, intervju, kviz,- u kontekstu određuje značenje nepoznatih riječi kada se radi o poznatim sadržajima,- prepozna stavove, emocije i okolnosti sporazumijevanja. <p>Na kraju IV razreda učenik/ca je u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none">- razumije govorni i standardni jezik o poznatim temama iz svakodnevnog života,- razumije opšti smisao i uoči bitne informacije u audio illi video zapisima na standardnom jeziku (snimljene poruke, vijesti, intervju, reportaže, zabavne emisije),- prepozna stavove, ideje, mišljenja i emocije.

Standardi znanja za II strani jezik	
Govor	<p>Na kraju I razreda učenik/ca je u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none">- ostvari jednostavnu konverzaciju u situacijama iz svakodnevnog života pravilnim korišćenjem odgovarajućih jezičkih sredstava,- traži i daje jednostavne informacije,- opiše svakodnevne radnje i događaje,- govori o svojim željama, potrebama, namjerama,- izrazi jednostavan prijedlog i učitivo prihvati ili odbije. <p>Na kraju II razreda učenik/ca je u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none">- razmjenjuje ideje i informacije o bliskim temama u svakodnevnim situacijama,- opiše osobe, predmete, mjesta, emocije, jednostavne situacije i događaje kao sljed dešavanja,- učitivo izrazi stavove, uvjerenja, slaganje/neslaganje,- pojasni svoj stav i traži pojašnjenje kod eventualnih problema u komunikaciji. <p>Na kraju III razreda učenik/ca je u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none">- uspješno ostvari komunikaciju pravilnim korišćenjem jednostavnih jezičkih sredstava,- započne, održava razgovor i mijenja temu,- razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije o poznatim temama,- izrazi emocije različitog intenziteta, vjerovatnoću, (ne)mogućnost, žaljenje,- kritikuje, savjetuje, iznosi pretpostavke,- govori o sopstvenom iskustvu i stvarima koje poznaje,- opisuje ličnost, predmet, mjesto, situaciju, dogadjaj. <p>Na kraju IV razreda učenik/ca je u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none">- vodi jasan i povezan razgovor,- razmjenjuje gledišta tokom diskusije na poznate teme,- u kraćem izlaganju predstavi neku temu povezujući elemente logički i hronološki,- napravi rezime kraće priče, novinskog članka, diskusije, izlaganja, intervjuja.

Standardi znanja za II strani jezik	
Čitanje	<p>Na kraju I razreda učenik/ca je u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none">- prepozna vrstu teksta (pismo, brošura, novinski članak, književni tekst),- razumije glavne informacije u tekstu o poznatoj temi,- pronađe posebnu informaciju u tekstu pisanom na standardnom jeziku,- razumije jednostavnija uputstva, oglase i reklame. <p>Na kraju II razreda učenik/ca je u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none">- pronađe i razumije važne informacije u tekstu,- razumije jednostavnija uputstva za upotrebu,- razumije osnovne misli i osjećanja i uočava veze između dijelova teksta,- razlikuje činjenice i mišljenja,- shvati značenje nepoznatih riječi koristeći kontekst. <p>Na kraju III razreda učenik/ca je u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none">- razumije opšti smisao autentičnih tekstova (novinske članke, pisma, kritike, reklame, intervju),- u nešto složenijim tekstovima izdvoji bitne informacije,- pronađe posebnu informaciju u tekstu na standardnom jeziku. <p>Na kraju IV razreda učenik/ca je u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none">- razumije ključne ideje autentičnog teksta,- u složenijem tekstu brzo uočava najvažnije informacije,- shvati bitne elemente službene prepiske,- razumije opšti smisao tekstova o savremenim problemima društva u kojima se iznose mišljenja, argumenti i kritike.

Standardi znanja za II strani jezik	
Pisanje	<p>Na kraju I razreda učenik/ca je u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none">- primjenjuje osnovna pravila interpunkcije i pravopisa,- koristeći jednostavne izraze i rečenice piše kraći vođeni sastav, lična pisma, poruke,- popuni formular ličnim podacima. <p>Na kraju II razreda učenik/ca je u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none">- piše kratke tekstove jednostavnim rečenicama, primjenjujući gramatička pravila i vokabular u novom leksičkom okruženju,- vodi prepisku (poruka, pismo) o poznatim temama,- opisuje ljudе, događaje, mjesta, osjećanja,- iznosi mišljenje o bliskim temama. <p>Na kraju III razreda učenik/ca je u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none">- koristi odgovarajuće jezičke strukture, jasno povezujući ideje,- koristi odgovarajući jezički izraz u pisanju različitih vrsta tekstova (formalno i neformalno pismo, CV, izvještaj, priča, rezime). <p>Na kraju IV razreda učenik/ca je u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none">- koristi odgovarajući jezički izraz u pisanju različitih vrsta tekstova (pismo, rezime, članak, izvještaj, priča, sastav u kome iznosi argumente za i protiv nekog gledišta).

7.2. KATALOG ZNANJA

Jezički sadržaji	
<p>LE VERBE</p> <p>L'emploi des temps à l'indicatif: venir de +INF; aller, être en train L'imparfait /le passé composé Le conditionnel présent et passé Le passif Situer dans le temps: avant que, jusqu'à ce que, au moment où, pendant que, quand, lorsque, dès que, chaque fois que. Le gérondif Le participe présent Ne pas+INF. Localiser dans le temps par rapport à un moment précis: (l'année précédente/suivante; plus tard...) Le déroulement de l'action:(se mettre à+INF., continuer de+INF., arrêter de+ INF.) Le plus-que-parfait Le futur antérieur L'infinitif présent et passé Le participe présent et passé Le subjonctif pour exprimer: le but, la possibilité, le doute, la crainte, le goût, la préférence Le passé simple Le subjonctif passé L'emploi des modes dans les subordonnées</p> <p>LE NOM</p> <p>Les marques du féminin Le pluriel des mots composés La nominalisation Qualifier et modifier le nom par l'adjectif qualificatif; la proposition relative; la préposition+nom; la préposition+INF.</p>	<p>LES STRUCTURES</p> <p><i>Les articulateurs logiques pour exprimer:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - la cause (à cause de, vu que, sous prétexte que, tout comme, étant donné que et les verbes exprimant la cause) - la conséquence (donc, par conséquent, tellement/tant/si..que) - la condition (si, en cas de, à condition de, sauf...) - l'opposition (bien que+subjonctif; pourtant, cependant, quand même, malgré tout) <p>Les constructions avec l'infinitif La subordonnée de comparaison La mise en relief: c'est...que/c'est...qui Double négation: ne...ni...ni, jamais, personne, plus, rien, nulle part Les propositions participiales</p> <p><i>Les articulateurs logiques pour exprimer:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - le but (de façon à; pour+INF; pour la fin que+subjonctif) - la concession (même si, quand même, bien que, malgré+nom) - la condition concessive (même si+IND; à supposer que+subj; quand bien même +indicatif) <p><i>L'emploi des articulateurs logiques pour:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - généraliser, situer dans le temps, comparer, juxtaposer, mettre en valeur, modaliser, éviter de nommer (ex: tournures impersonnelles; les indefinis; la transformation passive) <p>LA RESTRICTION: NE...QUE</p> <p>Les mots de coordination (et, mais, ou, car, ni)</p> <p>L'ENCHAÎNEMENT DES ARGUMENTS</p> <p>Réperer et assurer la cohésion du texte et du discours Les procédés d'analyse d'un texte</p>

Jezički sadržaji	
<p>L'ADJECTIF</p> <p>Le féminin des adjectifs Les adjectifs de couleur invariables Le comparatif Le superlatif (rélatif/absolu) Les adjectifs indéfinis Les adjectifs dont le sens change selon leur position par rapport au nom Les adjectifs numéraux et ordinaux</p> <p>LE PRONOM</p> <p>Le pronom rélatif – qui, que, dont, où et le pronom rélatif composé: auquel, à qui... Le pronom démonstratif: celui-ci... Le pronom démonstratif+rélatif: celui que, celui qui... Les pronoms indéfinis Le pronom personnel complément Le pronom personnel+IMPERATIF Les pronoms adverbiaux: en, y Le pronom possessif Le pronom en...(un, quelques-uns) La place de deux pronoms qui se suivent: (me-le, la/lui, m'en, les y...)</p> <p>L'ADVERBE ET LA PREPOSITION</p> <p>Les adverbes, les prépositions et les locutions adverbiales exprimant: l'espace; le lieu (à l'intérieur, en haut, au-dessus, loin, à côté de) Les adverbes en -ment</p>	<p>LES CONJONCTIONS</p> <p>Parce que, puisque Les conjonctions suivies du subjonctif</p> <p>SYNTAXE</p> <p>L'interrogation indirecte; Le discours rapporté au présent (la concordance des temps) La subordonnée conditionnelle: si+présent, si+imparfait; La phrase impersonnelle L'enchaînement des idées: la succession (d'abord, ensuite, puis, alors, enfin) L'interrogation: qui est-ce qui, qui est-ce que; Les propositions complétives La subordonnée conditionnelle: si+plus-que-parfait Le discours rapporté au passé (la concordance des temps): exprimer l'antériorité, la postériorité, la simultanéité L'expression de la durée (il y a, depuis, dans, ça fait...)</p> <p>PHONÉTIQUE</p> <p>L'opposition entre les sons proches Le rythme et l'intonation Le rythme et le sens</p>

VJEŠTINE	KOMUNIKACIJSKE FUNKCIJE
<p>SLUŠANJE</p> <p>Učenik/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumije govorni i standardni jezik o poznatim temama iz svakodnevnog života, - razumije opšti smisao i uočava bitne informacije u audio i video zapisima na standardnom jeziku (snimljene poruke, vijesti, intervju), - uočava stavove, ideje, mišljenja i emocije. 	<p>DRUŠTVENI KONTAKTI</p> <p>Učenik/ka poznaje fraze koje se koriste pri upoznavanju, predstavljanju, pozdravljanju, prilikom dolaska i odlaska, formalnom i neformalnom oslovljavanju, čestitanju.</p>
<p>GOVOR</p> <p>Učenik/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ima korektan izgovor, pravilno naglašava riječi i koristi odgovarajuću intonaciju, - sporazumijeva se u svakodnevnim govornim situacijama u interkulturalnim okolnostima, - ostvaruje komunikaciju korišćenjem odgovarajućih jezičkih sredstava (leksika, gramatika, registar), - povezano i jasno izlaže o poznatoj temi. 	<p>TRAŽENJE I DAVANJE INFORMACIJA</p> <p>Učenik/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije, postavlja pitanja i odgovara na njih, - nabraja, daje definicije, opisuje (ljudi, mesta, predmete, procese), pripovijeda.
<p>ČITANJE</p> <p>Učenik/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznaće vrstu i namjenu teksta, - razumije suštinu i pojedine informacije u autentičnim pisanim tekstovima kao što su pisma, brošure, novinski članci, - razumije veze između dijelova teksta, - zaključuje o značenju nepoznate riječi iz konteksta. 	<p>IZRAŽAVANJE STAVOVA, EMOCIJA, MODALNOSTI</p> <p>Učenik/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izražava stavove, <i>mišljenje, uvjerenja</i>: slaganje/neslaganje, uvjerenost, nesigurnost, sumnju, odobravanje/neodobravanje, - izražava <i>modalnost</i>: stepen vjerovatnoće, mogućnost/nemogućnost, neophodnost, obavezu, sposobnost, dozvolu, želju, namjeru, - izražava <i>emocije</i>: zadovoljstvo/nezadovoljstvo, sreću, tugu, strah, ohrabrenje, bol, zabrinutost, iznenađenje, zahvalnost, žaljenje, interesovanje, nezainteresovanost.
<p>PISANJE</p> <p>Učenik/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koristi odgovarajući jezički izraz u pisanju različitih vrsta tekstova (pismo, rezime, članak, izvještaj, priča, sastav u kome iznosi argumente za i protiv nekog gledišta). 	<p>DOGOVARANJE I UBJEĐIVANJE</p> <p>Učenik/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predlaže zajedničke aktivnosti, prihvata/odbacuje prijedlog, daje uputstva, izražava molbu, sugestiju i prihvata je ili odbija, traži i nudi pomoć, odgovara na zahtjev, savjetuje, preporučuje, upozorava, traži i daje dozvolu, zabranjuje, poziva, prihvata/odbija poziv.
	<p>ORGANIZACIJA DISKURSA</p> <p>Učenik/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - započinje i mijenja temu, uzima riječ, - izražava svoje mišljenje, nabraja, navodi primjere, pravi poređenja, izražava uzrok i posljedicu, daje definicije, rezimira, traži mišljenje, donosi zaključke.
	<p>PREVAZILAŽENJE PROBLEMA U KOMUNIKACIJI</p> <p>Učenik/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - traži da se iskaz ponovi, traži objašnjenje, traži da se riječ <i>speluje/napiše</i>, - zna da <i>speluje</i>, razjašnjava eventualne nejasnoće u komunikaciji.

8. NAČINI PROVJERAVANJA ZNANJA I OCJENJIVANJA

Provjeravanje i ocjenjivanje učenika/ca se vrši **kontinuiranim** praćenjem aktivnosti na časovima, prilikom rada u grupama ili parovima na zajedničkim projektima i zadacima, prilikom individualnog izlaganja ili tumačenja i razumijevanja različitih vrsta tekstova, uvijek imajući u vidu cilj postignuća u predviđenoj godini ili ciklusu učenja.

Provjeravanje znanja je sastavni dio nastave jezika i poželjno je da se obavlja na svakom času. **Cilj** provjeravanja znanja je da učenik/ca dobije povratnu informaciju o svom radu i da ukaže nastavnicima/ama o uspješnosti metoda rada. Na početku školske godine ili ciklusa može se izvršiti početno provjeravanje - **évaluation pronostique** (odnosi se na učenike/ce koji/e su prethodno učili/e francuski jezik), na osnovu kojeg nastavnik/ca dobija opšti utisak o prethodnom, postojećem znanju učenika/ce. Ovo provjeravanje, naravno bez ocjenjivanja, služi kao dobra orientacija u pripremanju i organizovanju časova i metodičkom pristupu u budućem radu. Dalje, tokom cijele godine, nastavnik/ca sa učenicima/ama analizira rezultate provjeravanja i ocjenjivanja postignuća i na osnovu toga oni/one zajedno planiraju dalje aktivnosti, tražeći sredstva, načine i metode za poboljšanje rezultata. Riječ je, dakle, o tzv. dijagnostičnom provjeravanju - **évaluation diagnostique** koje se, zbog činjenice da ima istu važnost i za nastavnika/cu i za učenika/cu, uklapa u formativno provjeravanje (**évaluation formative**) koje se odvija tokom cijelog procesa učenja, kontinuirano tokom čitave školske godine. Nastavnik/ca treba da vodi evidenciju o praćenju učenika/ca koja sadrži sve relevantne podatke (ocjene sa pismenih zadataka i testova, praćenje aktivnosti na času, redovnost i kvalitet izrade domaćih zadataka itd.).

Radi uspješnijeg i objektivnijeg ocjenjivanja, preporučuju se češće i kraće provjere znanja i napredovanja učenika/ca putem izrade testova, kontrolnih zadataka, pismenih vježbi, upitnika, diktata itd. (10-15 minuta) nakon svake obrađene nastavne jedinice, uz prethodno jasno obrazložen cilj provjere, uvijek sugerirajući učenicima/ama jače i slabije strane. Nastavnik/ca na osnovu rezultata ove evaluacije prilagođava nastavu, vraća se unazad ako je potrebno, usporava tempo, produbljuje, proširuje, mijenja i diferencira strategije i pedagoške pristupe, dok učenik/ca, sa svoje strane, u svakom trenutku zna sopstveni nivo postignuća i polazeći od njega, ulaže i pojačava napore potrebne da stigne do željenog cilja. Provjeravanje znanja **ne podrazumijeva** uvijek i ocjenjivanje. Svako provjeravanje i ocjenjivanje znanja treba sprovoditi prema **unaprijed** utvrđenim i jasnim kriterijumima, uz jasna obrazloženja, insistiranjem na pozitivnim stranama učenja, motivisanosti i zalaganju učenika/ca. Ovakvo provjeravanje predstavlja istinski oslonac i pomoć učeniku/ci i nastavniku/ci u zajedničkom konstruisanju procesa učenja i ostvarivanja postignuća.

Na kraju određenog višegodišnjeg perioda – ciklusa, vrši se konačno - finalno provjeravanje znanja, bilo da je riječ o internoj ili eksternoj evaluaciji - **évaluation sommative** - kao pokazatelju opšteg nivoa znanja.

Nastavnik/ca treba da podstiče **samoocjenjivanje - auto-évaluation** učenika/ca kao jedan od ključnih elemenata **formativne evaluacije** za aktivno uključivanje učenika/ca u proces učenja, ocjenjivanja i vrednovanja znanja. To se može postići formiranjem radne fascikle (**portfolio**), u kojoj učenici/e čuvaju odabране radove, listu kriterijuma o sopstvenom napredovanju, diplome, seminarske radove ... Portfolio daje pregled i informacije o učenikovom/cinom individualnom razvoju u dužem vremenskom periodu i, ukoliko se postigne verifikacija kod nadležnih službi Savjeta Evrope, takav dokument automatski stiče međunarodnu pruhodnost i valorizaciju.

Ocjenjivanje je brojčano, u skladu sa *Zakonom o stručnom obrazovanju*, a prema standardima koje određuju deskriptori nivoa znanja. **Konačnu ocjenu** ne treba izvoditi na osnovu proste aritmetičke sredine ocjena na kraju svakog klasifikacionog perioda ili na osnovu ocjena iz završnih pismenih zadataka. Svaka **konačna ocjena** treba **istovremeno** da odražava **stvarni i mjerljivi napredak** koji su učenici/e postigli/e tokom školovanja, **utisak** predmetnog nastavnika/ce o napredovanju i realnu i objektivnu **procjenu** samog/same učenika/ce o sopstvenom znanju.

Načini provjeravanja i ocjenjivanja vještina

Čitanje i slušanje

Način provjeravanja i ocjenjivanja sposobnosti razumijevanja pisanog teksta (čitanje) i usmenog razumijevanja (slušanje) sprovodi se *usmeno* (odgovori na pitanja o tekstu, razgovor, kratki rezime, utvrđivanje redoslijeda paragrafa ili slika itd) ili *pismeno* (odgovori na pitanja o tekstu, da/ne odgovori ili kraći odgovori, popunjavanje praznina, objašnjenje ključnih riječi opisno ili putem sinonima itd.).

Govor

Vještina usmenog izražavanja (govor) se provjerava i ocjenjuje kroz više elemenata: tečnost i jasnoća izražavanja, izgovor (akcenat), koherentnost i povezanost izražavanja (logički slijed), poznavanje teme, prilagođenost jezičkog izraza situaciji (govorniku), bogatstvo i pravilna upotreba leksike, gramatička pravilnost, građenje rečenice itd.

Pisanje

Provjeravanje i ocjenjivanje pismenog izražavanja (pisanje) se bazira na ispunjenju odgovarajućih zahtjeva u pogledu *forme* (poruka, kraće pismo, formalno pismo, esej, rezime itd.), *stilskih karakteristika* (prilagođenost jezičkog izraza temi, preglednost i jasnoća izražavanja, red riječi, jezički register, koherentnost i povezanost misli i ideja itd) i *jezičkih i gramatičkih sadržaja* (gramatička pravilnost u upotrebi vremena, zamjenica, mjesata pridjeva itd., bogatstvo leksike, pravopis itd.).

*O postupcima i modalitetima prilikom provjere i ocjenjivanja znanja vidjeti više u odjeljku ***Didaktička uputstva***.

Pismeni zadaci

Rade se **dva** pismena zadatka, **po jedan na kraju polugodišta**.

Pismeni zadaci se rade **dva** školska časa (**blok časovi ili dva uzastopna časa**).

Pismeni zadaci predstavljaju konačnu provjeru znanja i neku vrstu sumarne provjere postignuća učenika/ca u proteklom periodu. Koncipiranje i sadržaj pismenih zadataka treba osmisliti tako da predstavljaju objektivan presjek najvažnijih vještina koje su se sa učenicima/ama uvježbavale i radile tokom godine, sa jasnim upućivanjem na standarde znanja za određeni nivo. Ocjena na pismenom zadatku ne treba da bude i presudno mjerilo prilikom zaključivanja završne ocjene, već jedan od ključnih faktora za njeno konačno formiranje.

9. RESURSI ZA REALIZACIJU NASTAVE

a) Materijalni uslovi

Za kvalitetno izvođenje nastave francuskog jezika neophodno je obezbijediti dobre uslove za opremanje učionice, formirati elementarni bibliotečki fond (knjige, rječnici, gramatike, metode, stripovi, posteri, geografske karte, časopisi, audio i video materijal).

b) Standardi i normativi

Nastava francuskog jezika trebalo bi da se izvodi u posebnoj učionici, sa mogućnošću dobrog zatamnjivanja i učeničkim namještajem koji ne bi trebalo da zauzima previše prostora. Preporučljivo je da uz učionicu postoji i kabinet za nastavnika/cu, za odlaganje opreme i učila, pripremu za čas ili obavljanje konsultacija. Nastavnik/ka bi trebalo da ima na raspolaganju grafoскоп, kasetofon, CD plejer, televizor, video-rikorder, kompjuter (sa stalnim priključkom na Internet).

Uprava škole, u saradnji sa Ministarstvom prosvjete i nauke, nevladinim sektorom, Francuskim kulturnim centrom u Podgorici, lokalnom upravom itd. treba permanentno da radi na stvaranju pomenutih preduslova.

c) Okvirni spisak literature i drugih izvora

(prema slobodnom izboru nastavnika/ce zavisno od potreba učenika/ca i nastave)

Pored udžbenika preporučenih i odobrenih od strane Ministarstva, nastavnici/e su slobodni/e da u nastavi koriste i druge metode i priručnike za ostvarivanje ciljeva predviđenih programom.

Didaktička literatura

1. Auger, H.: *Jeux pour parler, jeux pour créer*, Clé International; Pariz, 1991.
2. Calbris, G.: *Gestes et communication*, Clé International; Pariz, 1991.
3. Champagné Muzar, C., Bourdages, J.: *Le point sur la phonétique*, Clé International; Pariz, 1993.
4. Cornaire, C.: *La compréhension orale*, Clé International; Pariz, 1998.
5. Cyr, 5. P., Germain, C.: *Les stratégies d'apprentissage*, Clé International; Pariz, 1996.
6. de Carlo, M.: *Interculturel*, Clé International; Pariz, 1998.
7. Geneviève, Z.: *Enseigner une culture étrangère*, Clé International; Pariz, 1991.
8. Jacquet, J.: *Oral/Ecrit, Lecture/écriture*, Clé International; Pariz, 1991.
9. Lancien, T.: *Le multimedia*, Clé International; Pariz, 1998.
10. Papo, E.: *Littérature et communication en classe de langue*, Clé International; Pariz, 1991.
11. Patrice, J.: *Activités ludiques*, Clé International; Pariz, 1998.
12. Tagliante, C.: *Classe de langue; Evaluation*, Clé International; Pariz, 1991.
13. Vigner, G.: *Enseigner le français comme langue seconde*, Clé International; Pariz, 2001.

Gramatike

1. Drašković, V.: **Gramatika za osnovnu školu**, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva; Beograd, 1995.
2. Grevisse, M.: **Le Bon usage**, Duculot; Pariz, 1986.
3. Papić, M.: **Gramatika francuskog jezika**, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva; Beograd, 1984.
4. Vicher, A.: **Grammaire progressive pour les adolescents**, Clé International; Pariz, 2002.

Rječnici

1. Dayre, J., Deanović, M., Maixner, R.: **Dictionnaire croate-français**, Dominović; Zagreb, 1996.
2. Dictionnaires le Robert : **Dictionnaire du français**, Clé International ; Pariz, 1999.
3. Dictionnaires le Robert : **Le Petit Robert, dictionnaire de la langue française**, Clé International ; Pariz, 2000.
4. Drašković, Dr V.: **Francusko-srpskohrvatski frazeološki rečnik**, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva; Beograd, 1990.
5. Jovanović, S. A. i saradnici: **Savremeni francusko-srpskohrvatski rečnik sa gramatikom**, Prosveta; Beograd, 1991.
6. Jovanović, S. A. i saradnici: **Savremeni srpskohrvatsko-francuski rečnik**, Prosveta; Beograd, 1991.
7. Marković, R.: **Francusko-srpski rečnik**, BIGZ; Beograd, 1999.
8. Putanec, V.: **Francusko-hrvatski ili srpski rječnik**, Školska knjiga; Zagreb, 1982.

10. PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA/CA I STRUČNIH SARADNIKA/CA

Francuski jezik u stručnoj školi mogu predavati nastavnici/e koji/e su završili/e studije francuskog jezika i književnosti na filološkim ili filozofskim fakultetima u zemlji ili ukoliko posjeduju komplementarne diplome inostranih univerziteta, koje su nostrifikovane od strane nadležnih službi.

Katalog znanja - predmetni program FRANCUSKI JEZIK - drugi strani jezik za srednje stručne škole prilagodila je komisija u sledećem sastavu:

Ljubica Krstonijević, predsjednik

Marina Mirović - Vlajin, član

Edina Mandić - Abdić, član

